

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยการใช้แบบสอบถาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีขั้นตอนการวิจัย และการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเป็นนักศึกษา ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ใน 8 คณะ คือ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชน จำนวน 39,277 คน (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Yamane (อ้างถึงใน สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคนอื่น ๆ, 2545, หน้า 127) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ระดับความคลาดเคลื่อน ± 5 โดยจำนวนประชากร 39,277 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตาอย่างไม่เป็นสัดส่วน โดยแต่ละคณะจะใช้กลุ่มตัวอย่างเท่ากัน คณะละ 50 คน และในแต่ละคณะใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง คือ พบนักศึกษาคนใด และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามก็จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตาราง 1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2553

คณะ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
คณะนิติศาสตร์	3,841	50
คณะรัฐศาสตร์	12,685	50
คณะเศรษฐศาสตร์	1,200	50
คณะศึกษาศาสตร์	5,775	50
คณะมนุษยศาสตร์	940	50
คณะบริหารธุรกิจ	14,134	50
คณะวิทยาศาสตร์	455	50
คณะเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชน	247	50
รวม	39,277	400

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ และคณะที่ศึกษา ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ องค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 8 ด้าน

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. คณะ

องค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเอง คือ

1. การเปิดโอกาสในการเรียนรู้
2. มโนภาพต่อตนเองในด้านการเป็นผู้เรียน
ที่มีประสิทธิภาพ
3. ความริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้
4. การมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้
ของตนเอง
5. การรักการเรียนรู้
6. ความคิดสร้างสรรค์
7. การมองอนาคตในแง่ดี
8. ความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้
และทักษะการแก้ปัญหา

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และคณะที่ศึกษา โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 8 ด้าน คือ (1) ด้านการเปิดโอกาสในการเรียนรู้ (2) ด้านมโนภาพต่อตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (3) ด้านความริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (4) ด้านการมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง (5) ด้านการรักการเรียนรู้ (6) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (7) ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และ (8) ด้านความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา จำนวน 48 ข้อ โดยผู้วิจัยนำมาดัดแปลงและพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับกรอบแนวคิดของงานวิจัยในครั้งนี้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
2. กำหนดค่านิยาม ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้ง 8 องค์ประกอบ คือ
 - 2.1 การเปิดโอกาสในการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-6
 - 2.2 มโนภาพต่อตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7-12

2.3 ความริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 13-18

2.4 การมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-24

2.5 การรักการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 25-30

2.6 ความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 31-36

2.7 การมองอนาคตในแง่ดี จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 37-42

2.8 ความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 43-48

3. ร่างข้อคำถามให้สอดคล้องกับคำนิยาม

4. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ประมาณค่าระดับความพร้อม 5 ระดับ มีความหมาย ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

6. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. คุณหญิงอารมณี ฉนวนจิตร รองศาสตราจารย์เพ็ญศรี เศรษฐวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิไล เรียงวัฒนสุข พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ IOC (Index of Item Objective Congruence) (ดูภาคผนวก ก)

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขตรวจและสอบความถูกต้องอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้ (try-out) กับนักเรียนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อ

กับผลรวม ได้ค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.78 และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficients) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มาสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นข้อมูล โดยนำมาคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของข้อมูลให้ได้ครบตามจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่ศึกษา นำมาหาความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง นำมาหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ของข้อมูล และนำมาแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ระหว่างนักศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 กรณีเปรียบเทียบตัวแปร 2 กลุ่ม ใช้ค่า t test ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 กรณีเปรียบเทียบตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้สถิติ one-way ANOVA ในการวิเคราะห์ข้อมูล ถ้าพบความแตกต่างเฉลี่ยความคิดเห็นความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe'